[2022] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 389

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ। ਕੇਰਲਾ ਦਾ, ਇਰਰਿਗੇਸ਼ਨ

ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਜੇਮਜ਼ ਵਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6258

04 ਮਈ, 2022

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਬੀ. ਆਰ. ਗਾਵੀ, ਜੇ. ਜੇ.] ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ, 1998 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ-ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਜ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਧਾਰ-ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਹਵਾਲੇ-ਰਾਜ ਨੇ 1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਇਸ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਸੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ-ਕੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀ 1998 ਦੇ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ-ਆਯੋਜਿਤਃ 1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13, ਈ 14 ਅਤੇ 37 ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ। 253 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ-1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੂ/Art.254 (2) ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਸੂਚੀ III, ਐਂਟਰੀ 13 ਅਤੇ ਲੇਖ.254 (2)-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ,

1940-ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ

ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ 390 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ, 1998-ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਜ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤੇ-ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸੀ ਹਵਾਲੇ-ਰਾਜ ਨੇ 1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਇਸ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸੰਦਰਭ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ-ਕੀ 1998 ਦੇ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਬੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕੇਰਲ ਐਕਟ 1998, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, "ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ-ਸੀ 1998 ਦਾ ਕੇਰਲ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ-"ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਸੂਚੀ III, ਐਂਟਰੀ 13-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ-- ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

ਸੂਚੀ 3 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13, ਭਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਧਾਰਾ (2)-ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ ਈ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ Art.254 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। 254 , ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ।

ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ-ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ-ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ-ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈਃ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਤੱਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ-ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਖਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ-ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ॥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਤਫਾਕਨ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਜੇ ਰਾਜ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ' ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਏ-ਸੂਚੀ ।, ॥ ਅਤੇ ।॥।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940-ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ-ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਰੂਲ ਆਫ਼ ਬੀ ਕੋਰਟ" ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿਧਾਂਤ/ਸਿਧਾਂਤ “ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ" ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਡੀ' 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਉੱਤੇ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ -ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ

ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੰਗਠਨ ਕਲਾਜ਼ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਕੇਰਲਾ ਇਨਕਲਾਬ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ, 1998:

1.1. ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਐਂਟਰੀ 13 ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸੂਚੀ III, ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ। ਇਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰਾਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਸਬੰਧਤ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ, 1998 (ਰਾਜ ਐਕਟ) ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 62] [423- ਜੀ - ਐਚ; 424- ਏ - ਬੀ]

1.2 . ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 66] [425- ਜੀ - ਐਚ; 426- ਏ]

1.3 . ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਡੀ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਐਂਟਰੀਆਂ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪੀਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਖਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ, ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਘ

ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਤਫਾਕਨ ਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 71] [431-ਡੀ-ਜੀ]

1.4 . ਜੇ ਕੋਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਲਸੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 72] [431- ਜੀ - ਐਚ]

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 10 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 201 [2004] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 564-ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਏ।

ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ, (1995) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 96: [1995] 1 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 510; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੇਂਡੂ ਸੜਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਜੀ. ਚੌਧਰੀ ਬੀ. ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ (2018) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 826 ਅਤੇ ਜੀ. ਮੋਹਨ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 440-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਮਹਾਰਾਜ ਉਮੇਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1955] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 164; ਸੀ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਅੰਬਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ (2020) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 540; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੇਂਡੂ ਸੜਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਜੀ. ਚੌਧਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ (2012) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 495: [2012] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 162; ਹੋਚਸਟ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ. ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1958] ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 895; ਫੁਏਰਸਟ ਡੇ ਲੈਸਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਿੰਦਲ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (2011) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 333: [2011] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1; ਰਾਜੀਵ ਸਰੀਨ ਅਤੇ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 8 ਪਟੇਲ ਆਦਿ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1970) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 400 [1969] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 254; ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਬਿਹਾਰ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 136: [1996] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 184; ਜਯੰਤ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 743: [2018] ਜੀ 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 679; ਸੂਰਜ ਮਾਲ ਮੋਹਤਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਏ. ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [1955] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 448; ਬੀ. ਬੀ. ਰਾਜਵੰਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਯੂ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ (1988) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 415 [1988] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 469; ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [1969] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 244; ਆਂਧਰਾ ਵੀ. ਬੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 286: [2011] 14 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1; ਸਾਂਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ v. ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ (ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ) (2019) 15 ਐੱਸਸੀਸੀ 131: [2019] 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 522; ਐੱਸ. ਆਰ. ਈ. ਆਈ. ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਫ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (2018) 11 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 470: [2017] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 933; ਸੇਵਰਭਾਈ ਅਮੈਦਾਸ ਬਨਾਮ. ਬੰਬਈ ਰਾਜ [1955] 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 799; ਟੀ. ਬਰਈ ਬਨਾਮ. ਹੈਨਰੀ ਆਹ ਹੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1983) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 177: [1983] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 90; ਪਿੰਡ ਜਮਾਲਪੁਰ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ v. ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੀ. ਅਦਰਜ਼ (1985) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 661 [1985] 2 ਸਪਲਿ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 28; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲ ਸੁਕੁਮਾਰ ਦੁਰਗੁਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1985) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 234: [1985] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 129; ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਗੋਲੂ ਬਨਾਮ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1991) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 498 [1991] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 858; ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਬੋਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਡੀ. ਸਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 522 [1997] 2 ਸਪਲਿ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 507; ਮਦਰਾਸ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 463; ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ।

ਮਾਰ ਅਪਰਾਮ ਕੁਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2012) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 106 [2012 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 448; ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਈ. ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 737 [2011] 11 ਐੱਸਸੀਆਰ 1094; ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1959] ਪੂਰਕ 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 8; ਲਾਡਲੀ ਕੰਸਟਰੱਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ v. ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 609: [2012] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 780; ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2020) 17 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 324: [2019] 17 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 331; ਕੇ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1985) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 523 [1985] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 579; ਨਾਗਪੁਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਵਿਟ੍ਠਲ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ (1973) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 500 ; ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਟੀ. ਐਮ. ਪੀਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1980) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 554; ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, 1993 ਸਪਲੀਮ (1) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 96 (2): [1991] 2 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 497 ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਮੋਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ [1953] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1069-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਐਕਟ, 1996 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 253 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਾ ਕਰੋ।

2.1 . ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰੇ (2) ਅਤੇ (3) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ

'ਤੇ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ। ਡੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਉੱਤੇ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 77,78 ਅਤੇ 79] [433- ਡ- ਏ; 434- ਡ- ਐੱਫ]

2.2. 11 ਦਸੰਬਰ 1985 ਦੇ ਮਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ) ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 80,81] [435-ਜੀ-ਐਚ]

2.3 . 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਮਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ 1985 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ

ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਮਤਾ ਸਿਰਫ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 85] [437- ਐੱਫ - ਹ]

ਐੱਸ. ਜਗਨਾਥ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼ (1997) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 87 [1996] 9 ਸਪਲਿ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 848 ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ v. ਫਾਰਵਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2019) 18 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 494-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀਃ

3.1 . ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀ [ਪੈਰਾ 126] [469-ਡੀ]

3.2 . ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ F ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੰਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਕਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ

ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 94,100 ਅਤੇ 113] [444- ਹ; 445- ਗ- ਏ; 447- ਏ - ਗ; 461- ਏ - ਬ]

3.3 . ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 120] [466- ਡੀ - ਏ]

3.4 . ਰਾਜ ਐਕਟ ਏ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਰਸਕਾਰ 1993 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣ ਗਏ ਹਨ। 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 121] [466 - ਜੀ- ਐਚ; 467- ਏ- ਸੀ]

3.5. ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, "ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 122,125] [467- ਸੀ-ਡੀ; ਐਫ਼ 469- ਸੀ]

ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ ਬਨਾਮ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ (1995) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 96: [1995] 1 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 510-ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ ਚੁੱਪ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ v. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਝੁਨਝੁਨਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [1962] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 339; ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਪੋਦ੍ਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1964) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 717; ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [1955] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 603; ਐੱਸ. ਬੀ. ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ v. ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2005) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 618: [2005] 4 ਸਪਲਾਇਰ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 688 ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ v. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 12 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 696: [2014] 12 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 875 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਯੂ. ਪੀ. ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1991) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 139: [1991] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 64; ਬੀ ਸੁੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਾਫਨਾ ਬਨਾਮ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 16 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 623 [2014] 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 486; ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ

ਵੀ. ਜੇ. ਸੀ. ਬੁੱਧਰਾਜਾ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰ (1999) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 122: [1999] 2 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸਸੀਆਰ 155; ਪੀ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਸਰਕਾਰ. ਏ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 364: [2002] 3 ਸਪਲਾਇਰ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 305 ਅਤੇ ਰਾਮਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ v. ਏ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ (2001) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 241 [2001] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 186-ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਸਿੱਟਾ:

4.1 . ਰਾਜ ਦਾ ਐਕਟ ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ 13 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13,14 ਅਤੇ 37 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਕੇਰਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 127] [469- ਈ- ਜੀ]

4.2 . ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 127] [469- ਜੀ- ਐਚ]

4.3 . ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 127] [470-ਏ-ਬੀ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲ

[1955] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 164	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 17
(2020) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 540	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
[2012] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 162	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
(2018) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 826	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 18
[1983] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 130	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2004] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 564	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 20
[1960] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 887	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 21
[1955] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 374	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 22
[1962] ਪੂਰਕ 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[1958] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 895	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[2011] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 26
[2011] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1012	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 27
[1969] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 254	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 31
[1996] 9 ਪੂਰਕ। ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 848	ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਪੈਰਾ 31
(2019) 18 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 494	ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ	ਪੈਰਾ 32
[1996] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 184	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 32
[2018] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 679	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 32

[1955] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 448 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 33

[1988] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 469 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 33

[1969] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 244 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 36

[2011] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 37

[2019] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 522 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 38

[2017] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 933 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 39

[1955] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 799 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 41

[1983] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 90 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 41

[1985] 2 ਸਪਲਾਇਰ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.28 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 42

[1985] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 129 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 43

[1991] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 858 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 44

[1997] 2 ਪੂਰਕ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.507 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 44

[2012] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 448 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 46

[2011] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1094 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 48

[1959] 2 ਪੂਰਕ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 8 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 48

[2012] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 780 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 49

[2019] 17 ਐੱਸਸੀਆਰ 331 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 50

[1985] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 579 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 53

(1973) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 500	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 55
(1980) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 554	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 55
[1995] 1 ਪੂਰਕ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.510	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 61
[1991] 2 ਪੂਰਕ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 92
[1962] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 339	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 101
[1964] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 717	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 105
[1955] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 603	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 109
[1953] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1069	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 109
[1991] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 64	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 110
[2014] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 486	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 111
[1995] 1 ਸਪਲਿ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.510	ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਉਪ ਚੁੱਪ ਦਾ	ਪੈਰਾ 112
[1999] 2 ਪੂਰਕ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.155	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 114
[2001] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 186	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ	ਪੈਰਾ 115
[2005] 4 ਪੂਰਕ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.688	ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 116
[2014] 12 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 875	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 119
[2002] 3 ਪੂਰਕ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.305	ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 123

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ No.6258 2014 ਵਿੱਚ.

1998 ਦੇ ਓ. ਪੀ. <ਆਈ. ਡੀ. 2 ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ <ਆਈ. ਡੀ. 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 9236 , 9241 , 9226 , 6268 , 6264 , 6265 , 6266 , 6260 , 6262 , 6259 , 6267 ਸਾਲ 2014 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ, ਸਾਲ 2015 ਦੀ ਅਪੀਲ Nos. 6261, 8995, 9022, 9905, 8998, 9009, 8997, 9002, 8996,8999,9007,9004,9003,9008,9017,9000,9001,9215,9213,9018,9217,906,9019,9219,9237,9225,9221,9238,9023,9243,9244,9224,9222,9212,9211,9222,9020,9210 ਅਤੇ 2014 ਦੀ 9239,2017 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.3010, ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ Nos.2824,2825 ਅਤੇ 2022 ਦੀ 2826।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ, ਪੱਲਵ ਸਿਸੋਦੀਆ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੋ ਚੰਦਰ ਸੇਨ, ਸੀ. ਐੱਨ. ਸ਼੍ਰੀਕੁਮਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ। , ਕੁਰੀਆਕੋਸ ਵਰਗੀਜ਼, ਵੀ. ਸ਼ਿਆਮੋਹਨ, ਸੂਰਿਆ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਕੌਸ਼ਿਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਾਂਸ਼ੀ ਈਸ਼ਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਜੇ. ਰਾਜੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸਤੂ ਖੰਡੇਲਵਾਲ, ਅਕਸ਼ਤ ਗੋਗਨਾ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕੰਮਪ ਲਾਅ, ਸੀ. ਕੇ. ਸਾਸੀ, ਅਬਦੁੱਲਾ ਨਸੀਹ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਨਾ ਪੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿਕਾ ਪ੍ਰਿਆ ਸਰਵਨਨ, ਰਿੱਧੀ ਬੋਸ, ਸਿਧਾਰਥ, ਅਬਰਾਹਮ ਸੀ. ਮੈਥਿਊਜ਼, ਮੁਹੰਮਦ ਸਦੀਕ ਟੀ. ਏ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੂ ਕੇ. ਜੋਏ, ਅਲੀਮ ਅਨਵਰ, ਰਾਜੀਵ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸਨੰਦ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸੁਨੀਲ ਨਾਰਾਇਣਨ, ਜੌਨ ਮੈਥਿਊ, ਬਾਬੂ ਥਾਮਸ ਕੇ., ਵਿਲਸ ਮੈਥਿਊਜ਼, ਗਿਨੇਸ਼ ਪੀ., ਦੇਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਪਾਲ ਜੌਨ ਐਡੀਸਨ, ਈ. ਰਾਬਿਨ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਭਿਸ਼੍ਰੀ ਸੋਜਨੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰੀਪ੍ਰਿਆ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਸ਼ਿਤਾ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਨਿਆ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਰਾਏ, ਅਖਿਲ ਅਬਰਾਹਮ ਆਦਿੱਤਿਆ ਕੋਸ਼ੀ, ਹਿਮਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਅਲਜੋ ਕੇ. ਜੋਸਫ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੇਲਾ ਕੇ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ

ਸੁਧਾ ਗੁਪਤਾ, ਰੰਜਨ ਕੁਮਾਰ, ਰਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਰਾਜੇਸ਼ ਪੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ ਕੁਮਾਰ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਬੀ. ਆਰ. ਗਾਵੀ, ਜੇ.

1. ਕੇਰਲ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ, 1998 ਐਚ 402 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਰਾਜ ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

• ਪਿਛੋਕੜ:

2. ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਦੁਆਰਾ 1998 ਦੇ ਓ. ਪੀ. ਆਈ. ਡੀ. 1 ਵਿੱਚ 9 ਜੁਲਾਈ 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੇ ਕੱਲਾਡਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਡੀ ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਦੱਸੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੂਨ 1982 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 1989 ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ

"ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ")। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਨਿਰਧਾਰਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਲ. ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ". ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐੱਲ. ਸੀ. ਬੀ. ਐੱਸ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 51 ਅਤੇ 52 ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਾਲਸੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਸਾਲਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਲਤ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਐਲ. ਸੀ. ਬੀ. ਐਸ. ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲਸੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਜਿਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਏ 14 ਨਵੰਬਰ 1997 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

4. ਰਾਜ ਐਕਟ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:

ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ, 1998

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ .....

.....

ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਸੰਖੇਪ ਸਿਰਲੇਖ, ਹੱਦ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ

(1) ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭਾਗ 2-ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ

(1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, (ਏ) "ਸਮਝੌਤਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ;

(ਅ) "ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਨਿਰਧਾਰਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਥਾਨਕ ਐੱਫ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬੋਲੀ ਨਿਰਧਾਰਨ। ਆਪਣੇ ਆਰਡਰ ਜੀ. ਓ. ਵਿੱਚ (ਐੱਮ. ਐੱਸ.) ਨੰਬਰ 3/81/ਆਈ ਐਂਡ ਆਰ ਮਿਤੀ 20 ਜਨਵਰੀ, 1981

(2) ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ

(ਏ) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 (1940 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 10); ਜਾਂ (ਬੀ) ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ। ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈ 25 ਜਨਵਰੀ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 26), ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਹੋਣਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ. ਸੈਕਸ਼ਨ 3- ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ

(1) ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 1872 (ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 1872 ਦਾ 9) ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ, 1940 (1940 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 10) ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 ਵਿੱਚ। (1996 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 26) ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ

ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ,

(i) ਹਰੇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

(ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(iii) ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 4- ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਾਲਸੀ ਐਕਟ, 1940 (1940 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 10) ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 26) ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। (ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 1963 ਦਾ 36), ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ

ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 (1963 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 36) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੁਝ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਲਸੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1940 (1940 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 10) ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1996 (1996 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 26) ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1963 (1963 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 36) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਬੀ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅੰਕੜੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 (1940 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 10) ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (1996 ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ 26) ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਈ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 8-ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਕਰਨਾ

(1) ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1998 (1998 ਦਾ 6), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਗਈ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ "ਰੱਦ ਕਰਨ" ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ "। ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872 ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1940 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1996 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੰਡ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖੰਡ (i) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਮਤਭੇਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਸੇ ਹੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੇਠ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1963 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਹ

1940 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ।

7. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਕੜੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੀ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਹੈ।

8. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1963 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ।

9. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ।

10. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕੇਰਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। 1998. ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

11. ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਕੇਰਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ

12. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ੍ਹੀਂਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

13. ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

(I) ਕਿ 1940 ਐਕਟ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ (ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਅਤੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1937 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1937 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੁਰਸਕਾਰ (ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ) ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1961 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ") ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਚ 408 ਦੇ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਸੰਕਲਪ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 10 ਤੋਂ 14 ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਸਨ।

(ii) ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 1 ਦੇ 10 ਤੋਂ 14ਵੇਂ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉੱਭਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(iii)ਕਿ ਸੰਘ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। 73 (1) ((ਅ) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(iv) ਕਿ ਐੱਲ. ਸੀ. ਬੀ. ਐੱਸ. ਦਾ ਪਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ 37, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 10 ਅਤੇ 14 ਤੱਕ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 37 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 292 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਲੈਣ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 73 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਘ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ;

(v) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ; ਅਤੇ

(vi) ਇਹ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੇ ਬਿਆਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

14. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਦੀਪ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੱਲਵ ਸ਼ਿਸ਼ੋਦੀਆ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਐੱਫ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਸੀ. ਸੇਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਐੱਨ. ਸ਼੍ਰੀਕੁਮਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਹਰੀਪ੍ਰਿਆ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਰੀਕੋਸ ਵਰਗੀਜ਼, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਨ ਮੈਥਿਊ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਮ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ। •

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਃ

15. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਐੱਚ. 410 ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ।

16. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸਮਝੌਤਾ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 3 ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 7 ਅਤੇ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

17. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਈ ਪਾਬੰਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਜਦੋਂ

ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ' ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ॥ ਅਤੇ ॥। ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮਹਾਰਾਜ ਉਮੇਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

18. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਜੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 3 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ ਵੀ. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 2, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਐਂਬਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ 3, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੇਂਡੂ ਸੜਕ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਐੱਲ. ਜੀ. ਚੌਧਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਮ. ਪੀ. ਰੂਰਲ 2012" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ), ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰੂਰਲ ਰੋਡ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਐਲ. ਜੀ. ਚੌਧਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ 3 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਮ. ਪੀ. ਰੂਰਲ 2018" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

19. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦਰਮਿਆਨ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਹੈ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ।

20. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਐਂਟਰੀ ਉੱਤੇ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਚਸਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ v. ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ "। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 3 ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 7 ਅਤੇ 13 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

21. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਯੂ. ਐੱਨ.

ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਭਿਆਸਾਂ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੰਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ, ਸੰਮੇਲਨ, ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੇ 13 ਅਤੇ 14ਵੇਂ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਜਸਡਮ ਜੇਨੇਰਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼ਬਦ ਸੀ 'ਫੈਸਲੇ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਵਲਾਪਾਰਾ ਕੋਟਾਰਾਥਿਲ ਕੋਚੁਨੀ @ਮੂਪਿਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾਇਰ ਵੀ. ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ।

22. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਾਜ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਐੱਮ. ਕੇ. ਰੰਗਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ "।

23. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੈਟਲਡ ਨਿਯਮ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਚੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਇੱਕੋ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕਲਕੱਤਾ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ (ਮਲਕੀਅਤ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਐੱਫ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟਾਰਮਨ ਦੇਵਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ "।

24. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ॥ ਅਤੇ ॥। ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਅਰਥ। ਉਸ ਨੇ ਜਨੇਵਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਦਰਮਿਆਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅੰਤਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਫਿਊਰਸਟ ਡੇ ਲੈਸਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਲ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ 1 2. ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

25. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਝਾਵੀ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹ-ਸਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਮਧਿਅਸਤੀ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਮਧਿਅਸਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੰਨ੍ਹਨਹਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

26. ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਸੋਦੀਆ, ਮਾਨਨਯ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1996 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, 1940 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਘਰੇਲੂ ਮਧਿਅਸਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ 1937 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ 1961 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਮਧਿਅਸਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1996 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਘਰੇਲੂ ਮਧਿਅਸਤੀ ਨੂੰ ਭਾਗ । ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭਾਗ ॥ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਮਧਿਅਸਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨੀਵਾ ਸੰਮੇਲਨ ਅਵਾਰਡਸ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸੰਮੇਲਨ ਅਵਾਰਡਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 1996 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਮਧਿਅਸਤੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਮਧਿਅਸਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਅੰਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ Fuerst Day Lawson Limited v. Jindal Exports Limited12 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1996 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੋਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

27. ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ੋਦੀਆ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ "ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ"। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1940 ਐਕਟ ਅਤੇ 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰਾਜੀਵ ਐੱਫ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 1 3

28. ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ੋਦੀਆ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀ. • ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮਤੇ:

29. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਐਕਟ ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਲਸ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ।

30. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀ ਐਂਟਰੀ 12,13,14 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਂਟਰੀ 37 ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਰੀਜ਼ 12 ਤੋਂ 14 ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ, ਸੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਦੇਸ਼. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਰੀ 37 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ ਈ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਉੱਭਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸੂਚੀ-3 ਯਾਨੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨਾਲ

ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਐੱਫ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

31. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ 11 ਦਸੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ, ਯਾਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮਗਨਭਾਈ ਈਸ਼ਵਰਭਾਈ ਪਟੇਲ ਆਦਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 14. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਏ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

32. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ II ਜਾਂ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਤਹਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸੂਚੀ II ਜਾਂ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇ। ਮਗਨਭਾਈ ਈਸ਼ਵਰਭਾਈ ਪਟੇਲ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਸੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਾਰਵਰਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 16, ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਬਿਹਾਰ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਹੋਰ "ਅਤੇ ਜਯੰਤ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ 18

33. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਛੂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਪਸੰਦ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਸਨੇ ਸੁਰਜ ਮੱਲ ਮੋਹਤਾ ਐਂਡ ਕੋ. ਵਿ. ਏ.ਵੀ. ਵਿਸਵਨਾਥ ਸਾਸਤਰੀ ਐਂਡ ਅਨਦਰ ਅਤੇ ਬੀ.ਬੀ. ਰਾਜਵੰਸ਼ੀ ਵਿ. ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਐਂਡ ਅਦਰਜ਼" ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

34. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ “ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ” ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਕਰਮਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡਸ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਬੀ.ਬੀ. ਰਾਜਵੰਸ਼ੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

35. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੀ ਸੀ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਬੀ

36. ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਸੀ. ਸੇਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਇਦਾਦ

ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ "।

37. ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਡੀ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਡੇਅਰੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 22.

38. ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕਪਾਸੜ ਤਬਦੀਲੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਜੋੜ੍ਹਣਾ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਪੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਥੋਪਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਾਂਗਯੋਂਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਡ ਕੰਸਟਰੱਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ (ਐੱਨਐੱਚਏਆਈ) 23.

39. ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਐੱਸ. ਆਰ. ਈ. ਆਈ. ਇਨਫਰਾਸਟਰੱਕਚਰ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਨਾਮ ਟੱਫ ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 24. ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ

ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ), ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਏ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ।

40. ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਨ, ਐੱਸ. ਜਗਨਨਾਥ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

41. ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ. ਐੱਨ. ਸ਼੍ਰੀਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2ਏ) 23 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 23 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2 ਏ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ' ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡੀ. ਸੇਵਰਭਾਈ ਅਮੈਦਾਸ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਰਾਜ 25 ਅਤੇ ਟੀ. ਬਰਈ ਬਨਾਮ. ਹੈਨਰੀ ਆਹ ਹੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 26.

42. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਕੁਝ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭਾਵੀ ਵਕੀਲ, ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ 254(2) ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਸਵਿਕਾਰ ਖਾਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਦਰਜ਼ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਤਤਾਂਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਸਵਿਕਾਰ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਉਸਨੇ Gram ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਕਸਬਾ

ਜਮਲਪੁਰ ਬਨਾਮ Malwinder ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

43. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਦਮਨਾਭਨ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇਸਤਰਾ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ 14 ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਅੰਤਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਧੋਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਫਰਾਉਡ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫਰਾਉਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲ ਸੁਕੁਮਾਰ ਦੁਰਗੁਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

44. ਅਸ਼ੋਕ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਗੋਲੂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 29, ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਬੋਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਡੀ. ਸਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ 30 ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 3, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਪਦਮਨਾਭਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ।

45. ਸ਼੍ਰੀ ਜੌਹਨ ਮੈਥਿਊ, ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 343 ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 55 ਦਾਅਵਿਆਂ/ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

46. ਸ਼੍ਰੀ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ-3 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਰ ਅਪਰਾਮ ਈ ਕੁਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 3 2.

47. ਸ਼੍ਰੀ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਕ ਐਕਟ ਨਾਲ ਵੀ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਐਕਟ, 2015 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "2015 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਵਪਾਰਕ ਹਨ। 2015 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਵਾਦ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 2015 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2015 ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਟੀ. ਬਰਈ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮਾਰ ਅਪਰਾਮ ਕੁਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ।

48. ਸ਼੍ਰੀ ਮੈਥਿਊ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਸੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ

ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਦੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 34.

49. ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੁਰੀਕੋਸ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸੀ। ਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਲਾਡਲੀ ਕੰਸਟਰੱਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 3 5.

50. ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਗੀਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟਰੱਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ 36 ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਚੋਣਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

51. ਕੁੱਝ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏ ਅਬਰਾਹਮ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

• ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਾਰੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨਃ

52. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ। ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐੱਸ. ਜਗਨਨਾਥ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਧੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ 'ਸੀ "ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

53. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ v. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 37.

54. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 11 ਅਤੇ 1940 ਦੇ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਤੇ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਐੱਫ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੰਚ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ' ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

55. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਚ 37 (1985) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 523 ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਕੋਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਏ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਖ਼ਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਨਾਗਪੁਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਟ੍ਠਲ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ 38 ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ v. ਟੀ. ਐਮ. ਪੀਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 3. ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਰਦੇਸਿਤ ਹੈ।

56. ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਤ ਤੋਂ

ਰਹਿਤ ਹੈ। ਰਾਜ ਐਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹਨ। ਸੰਕਲਪਃ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕਾਬਲਾਃ

57. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ (ਰਾਜ ਐਕਟ) ਦਾ ਸਰੋਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ (ਰਾਜ ਐਕਟ) ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13,14 ਅਤੇ 37 ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਭਾਰਤ. ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

58. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ 1 ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13,14 ਅਤੇ 37 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾਃ

" ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ

(ਆਰਟੀਕਲ 246)

ਸੂਚੀ I-ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ

.....

12. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ.

13. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

14. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼.

.....

37. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼।

....."

59. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈਃ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ

ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ

(ਆਰਟੀਕਲ 246)

ਸੂਚੀ III-ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ

13. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ, ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

.....

60. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈਃ 253.ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਝੌਤੇ. - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ

ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਧੀ, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

61. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲੈਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ)

" 10.....ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ 3 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੀ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ F ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ "।

62. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13, ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਾਜ ਐਕਟ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

63. ਅੱਗੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐੱਮ. ਪੀ. ਪੇਂਡੂ 2012 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐੱਮ. ਪੀ. ਮੱਧਸਥਮ ਅਧਿਕਾਰਨ ਅਧਿਨੀਅਮ, 1983 (ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ) ਨੇ ਸੀ. ਐੱਮ. ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਐੱਮ. ਪੀ. ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ 1996 ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਐਮ. ਪੀ. ਐਕਟ, 1983 ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਉੱਤੇ ਏ. ਕੇ. ਗਾਂਗੁਲੀ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ '

"38. ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"13. ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ "

ਉਪਰੋਕਤ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

39. 1983 ਦਾ ਐੱਮ. ਪੀ. ਐਕਟ ਉਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ 1940 ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ। 1940 ਦਾ ਉਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਐੱਮ. ਪੀ. ਐਕਟ, 1983 ਨੂੰ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 'ਆਈ. ਡੀ. 2' 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ' ਆਈ. ਡੀ. 1 'ਮਿਤੀ ਦੇ' ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗਜ਼ਟ ਐਕਸਟਰਾਰਡੀਨਰੀ 'ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 1983 ਦਾ ਐੱਮ. ਪੀ. ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਦੇ 1940 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ, 1996 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਸੀ. ਐਕਟ, 1996 ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। (ਵੇਖੋ। ਟੀ. ਬਰਈ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈਨਰੀ ਆਹ ਹੋ [(1983) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 177: 1983 ਐੱਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 143: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1983 ਐਸ. ਸੀ. 150])

40. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਐੱਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1979) ਬੀ 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 431 1979 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ.) 691] ਬਹੁਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ (ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 450, ਪੈਰਾ 37)

"37. ..... ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਸ ਸਪਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਸੀ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਘੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਡੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰੋ "।

41. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਭਾਵ ਏ. ਸੀ. ਐਕਟ, 1996 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵ ਐੱਮ. ਪੀ. ਐਕਟ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਐੱਮ. ਪੀ. ਐਕਟ, 1983 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹ ਏਸੀ ਐਕਟ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (4) ਅਤੇ 2 (5) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

64. ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨ ਸੁਧਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਏ. ਕੇ. ਗਾਂਗੁਲੀ, ਜੇ. ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

65. ਐੱਮਪੀ ਰੂਰਲ 2018 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਗਾਂਗੁਲੀ, ਜੇ.

66 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐੱਮ. ਪੀ. ਰੂਰਲ 2018 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1940 ਐਕਟ, 1996 ਐਕਟ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਪੀ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਜੀ ਸਰੋਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਚ 426 ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

67. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਜੀ ਮੋਹਨ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ v. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 40 ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈਃ

" 47. ਆਰਟੀਕਲ 254 (2) ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

" 254. ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ। -

(1) .....

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲਃ " (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

48. ਆਰਟੀਕਲ 254 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

(i) (ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2019 ਐਕਟ);

(ii) ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ-42);

(iii) ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ/ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 2013 ਦਾ ਐਕਟ); ਅਤੇ

(iv) ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

49. ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 254 (2) ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਰਮਿਆਨ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਉੱਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ 'ਏ' ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੰਸਦ (2013 ਐਕਟ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 2019 ਐਕਟ (ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ) ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਅਤੇ' ਬੀ 'ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ' ਆਈ. ਡੀ. 1 '' ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਤਰਜੀਹ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 254 (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।

50. ਆਰਟੀਕਲ 254 (2) ਦੀ ਇਹ ਸਮਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ 40:

" 15. ਅਨੁਛੇਦ 254 ਦਾ ਖੰਡ (2) ਖੰਡ (1) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸੋਧ, ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ

ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਫ਼ਰਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਛੇਦ 254 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ 1976 ਦੇ ਯੂ. ਪੀ. ਐਕਟ 57 ਨੂੰ 'ਆਈ. ਡੀ. 2' 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੂੰ' ਆਈ. ਡੀ. 1 '' ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

51. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਲੰਬੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 2019 ਐਕਟ 2013 ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਫ਼ਰਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਵਾਇਦ ਗਲਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਨੁਛੇਦ 254 (2) ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਚ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਘਿਣਾਉਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਐਕਟ. ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ-3 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਮਵਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 254 (2) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਅਨੁਭਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 254 (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿਣ

ਲਈ, ਬਹੁਤ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਟੀਕਲ 254, ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਗਲਤ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

68. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਦੋਵੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

69. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਘ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13,14 ਅਤੇ 37 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਐਂਟਰੀ 12 ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 13 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 14 ਜੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ 37 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

70. ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। (ਉੱਪਰ)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਸੀ. ਲਾਹੋਟੀ, ਜੇ., ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ

" 31. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 245 ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੰਸਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਸਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੋਚਸਟ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [(1983) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 45: 1983 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 248] ਉਹ ਹਨਃ

(1) ਤਿੰਨਾਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ "ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ "ਖੇਤਰ" ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਧਾਰਾ 246 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ

ਗਿਣੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਟਕਰਾਅ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਐਚ 430 ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਹੈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੂਚੀ ॥ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਲਈ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ॥। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(3) ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(4) ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਤੰਗ ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ। ਐਂਟਰੀਆਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ-ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਵੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂ ਤਰਕਪੂਰਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਿਆਪਕ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ. ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲੇ.

(5) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੂਚੀ । ਜਾਂ ।।। ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਖਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਮ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੂਚੀ । ਜਾਂ ।।। ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨ ਸੂਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸ ਐਂਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੰਗਿਕ ਖਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਮ ਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ

ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਕਬਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(6) ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ ॥ ਉੱਤੇ ਤਰਜੀਹ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸੰਘ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ ਸੂਚੀ ॥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਤਫਾਕਨ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

71. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਹੱਕ ਜਤਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਾਰਸਪਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਅਤੇ ਸਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਵਭਾਵ ਨੂੰ ਜਾਣਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਯਾਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸਤਹੀ ਦਾਖਲੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਵੀ ਮਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ॥ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੰਯੋਗਵਾਸ਼ ਸੂਚੀ । ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

72. ਜੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜੀ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਜੋਗ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਚ 432 ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਐੱਮ. ਪੀ. ਰੂਰਲ 2018 ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ 1940 ਐਕਟ, 1996 ਐਕਟ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਪੀ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗੀ।

73. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸੋਰਮ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰੇ 234,238,239 ਅਤੇ 293 ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

" 234. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਕਤੀ-ਵੰਡ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 246 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਰੁਕਾਵਟ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਵੱਲ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਘੀ ਸਰਬਉੱਚਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

.....

238. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 253 ਵਿੱਚ ਗ਼ੈਰ-ਪਾਬੰਦੀ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 253, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ 245 ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 246 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 246 ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੰਸਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੇ 10 ਤੋਂ 21 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 51 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

239. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

293. ਚਾਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ। ਕੁੱਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਉੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਂਟਰੀ 33 ਲਿਸਟ III ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 249,250,251 ਅਤੇ 252। (ਆਈ. ਟੀ. ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ [(2002) 9 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 232] ਦੇਖੋ।

74. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ-ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼? :

75. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ. 76. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

76. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁੱਕੇ 1996 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ 253 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

77. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ UNCITRAL ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗਾ ਆਬਜੈਕਟ ਈ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰੇ (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨਃ

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

1.....

2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ) ਨੇ 1985 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ। ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਨੇ ਗੰਨ 1980 ਨੂੰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੁਲ੍ਹਾ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਦੋਸਤਾਨਾ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ, ਉਹ, ਢੁਕਵੀਂਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ, ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਬਿੱਲ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੋਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਲ੍ਹਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਕਥਿਤ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਸੰਜੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮੇਸ਼ਨ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

78. ਇਸ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਡੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ।

79. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਉੱਤੇ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

80. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ 11 ਦਸੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈਃ

“ 40/72 . ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ,

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਠਾਰਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਲਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ

ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਾਲਸੀ ਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਾਲਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੈ।15 ਦਸੰਬਰ 1976 ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ, 1. ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਠਾਰਵੀਂ ਤੋਂ ਟ੍ਰੈਵੈਕਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੈਂਬਰ ਆਫ਼ ਕਾਮਰਸ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ;

2. ਐੱਫ ਸਾਲਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰੇ ਰਾਜ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

81. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਸਾਲਸੀ ਬਾਰੇ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਤੇ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ।

82. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਐੱਸ. ਜਗਨਨਾਥ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਾਰੇਃ

"48. ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸੰਜੋਗ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਸੀ. ਆਰ. ਜ਼ੈੱਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚੀਬੱਧ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਤੱਟੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਟੀ ਜਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ. ਆਰ. ਜ਼ੈੱਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਐਕਟ (ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਐਂਟਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

" ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੂਨ 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਸਦ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੂਚੀ । ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ. ਆਰ. ਜ਼ੈੱਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

83. ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾਃ ਮੰਤਰੀ ਟੈਕਜ਼ੋਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤਃ

"40. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੱਤਵੀਂ ਸੂਚੀ । ਐਂਟਰੀ 13 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

84. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "1986 ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਜੂਨ 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਜੂਨ 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਜੂਨ 1992 ਵਿੱਚ ਰੀਓ ਡੀ ਜਨੇਰੀਓ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਣ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

85. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਫ. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ 1985 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂ. ਐੱਨ. ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. ਏ. ਐੱਲ. ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਲਸੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1986 ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਐੱਨ. ਜੀ. ਟੀ. ਜੀ. ਐਕਟ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਮਤਾ ਸਿਰਫ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀਃ

86. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾਃ ਬੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

87. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਰਲ ਸਾਲਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਾਲ 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਾਲ 1993 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਕੁੱਝ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸਨ।

88. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈਃ

“15. ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ

ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਜੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਮ ਸਿਵਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ. ਦਰਅਸਲ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮੋਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ 'ਬੀ' ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 'ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ' ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ, ਸੋਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ (ਪੁਰਸਕਾਰ) ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ [(1969) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 244 ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1970 ਐਸ. ਸੀ. 833] ਉੱਥੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ

ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਸਾਲਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਉਸ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਵਾਲਾ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਐੱਫ ਫਾਈਨਲ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਕਾਗਜ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਹੇਗੜ੍ਹੇ, ਜੇ. ਜੋ ਸੀਕਰੀ, ਜੇ. (ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਵਜੋਂ) ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ, ਨੇ ਬਚਾਵਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਜੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜਾ ਪੜ੍ਹਾਅ ਜੋ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਾਡਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਲਦੇ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ.

17. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ

ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ, ਉਸ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

18. 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ-ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਧੂ ਮੋਹਰਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ

ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਪਣੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗਤਾ, ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ 1991 ਦਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਓਡੀਸ਼ਾ ਰਾਜ ਐੱਫ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 1991 ਦਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

89. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸੋਧ ਐਕਟ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

90. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" 28. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ 1991 ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ।

ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਕਾਵੇਰੀ ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰੀ [1993 ਸਪਲਿਊ (1) ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 96 (2) ਵੇਖੋਃ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1992 ਐਸ. ਸੀ. 522 1991 ਸਪੱਪ (2) ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 497]। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ 1991 ਦਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ".

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

91. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸਾਲਸੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

92. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1991 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਐਕਟ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਵੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਜਲ ਵਿਵਾਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 41 1993 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ "ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

93. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ) ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

94. ਜੀ. ਸੀ. ਤੋਂ. ਕਾਨੂੰਗੋ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 1991 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ

ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੀ. ਸੀ. ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 17 ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਾਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਏ "ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

95. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 15,16,17 ਅਤੇ 30 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਃ

“15. ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। — ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਜਾਂ

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੂਰਣ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਲਿੱਪ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

16. ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। - (1) ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ' ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

(ਏ) ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਜਾਂ

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਇੰਨਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਹ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੌਂਪੇਗਾਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ' ਤੇ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

17. ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। - ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਵੱਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਵਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

.....

30. ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਧਾਰ। — ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ

(ਏ) ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਹੈ;

(ਬੀ) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 35 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(ਸੀ) ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤ ਹੈ।

96. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸੋਧ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਵਾਰਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੂਰਣ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਸਲਿੱਪ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

97. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਰੈਫਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇੰਨਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ 'ਏ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

98. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਉਹ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਵੀ ਰੱਦ

ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤ ਹੈ।

99. 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁੜ੍ਹ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਯੰਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਕਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

100. 1940 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਰਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਕੈਨੀਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਰਫ ਪੋਸਟ ਆਫ਼ਿਸ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

101. ਹਰੀਨਗਰ ਜੀ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ v. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਝੁਨਝੁਨਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ 42 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ. ਸੀ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾਃ

“ਪਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 111 ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ (3) ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 155 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈਃ ਉਹ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸਰਕਾਰ ਭਾਵ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੁਲਮ, ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੋ. ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀਃ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ

ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈਃ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 155 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 111 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ v. ਕੁਸਲਦਾਸ ਐੱਸ. ਅਡਵਾਨੀ [(1950) ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 621] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ, ਸੀ ਜੇ. ਪੀ. 642 ਦੇਖਿਆਃ

" ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ 'ਫੈਸਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ

ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੈਃ ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਹੈ?

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਲੰਡਨ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ [(1931) 2 ਕੇ ਬੀ 215,233] ਈ ਸਕ੍ਰੂਟਨ, ਐਲ. ਜੇ. :

" ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ; ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸਬੂਤ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧ; ਅਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ [(1950) ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 459] ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਐਚ 450 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਕਿੰਨੀ ਹੈ। ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਗਠਨ

ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਟ੍ਰਾਪਿੰਗ ਵੀ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਫਾਜ਼ੀ ਅਲੀ,

ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 463 , ਕਿ ਏ ਜਿਸ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਕ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 111 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ 155 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਉਪਾਅ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ 111 ਦੀ ਧਾਰਾ (7) ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 (ਜੋ ਸਮਾਨ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਆਨ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮਾ ਜਾਂ ਬਿਆਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਗੁਪਤ; ਪਰ ਇਹ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

102. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ੁਲਮ, ਮਨਘੜਤ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 155 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

103. ਐੱਮ. ਹਿਦਾਇਤਉੱਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾਃ

"ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੋਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂਇਕ" ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ "ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਆਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮਾਮਲਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 111 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤਾਂ" ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਸਨ। ਐਕਟ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਥੂਬਾਈ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਖਣਿਜ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਕੁਸ਼ਲਦਾਸ ਐੱਸ. ਅਡਵਾਨੀ ਅਤੇ ਰੇਕਸ ਵੀ. ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ [(1924) 1 KB 171] ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ. ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ

"ਇਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਨਿਯਮ 52 ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ। ਇੱਕ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ, ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫਿਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਤਸੁਕਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਕਾਰਜ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਫੈਸਲੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਹ ਏ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਤੇ ਢੁਕਵੇਂ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਅਤੇ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਥਿਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਦਲਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਊਰੀਅਲ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਿਆਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ। "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਸ਼ਬਦ "ਸੀ" ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਅਤੇ "ਅਦਾਲਤ" ਅਤੇ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਸ਼ਬਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਇਸ ਦੇ ਰੂਪ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਟੀਕਲ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

104. ਐੱਮ. ਹਿਦਾਇਤਉੱਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਧਾਰਾ 111 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਨੂੰ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 111 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਉੱਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ 'ਈ' ਸੈਕਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਕੁਆਰੀਅਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ। ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੁਆਰੀਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ

ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੰਨਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਿਆਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ।

105. ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ v. ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਪੋਦ੍ਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 43 ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੱਜ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਨ. ਰਾਜਾਗੋਪਾਲਾ ਅਯੰਗਰ, ਜੇ. ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼। ਵਿਕਰੀ ਪਰਿਸਮਾਪਕ ਦੁਆਰਾ, ਬੇਸ਼ਕ, ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਰਿਸਮਾਪਕ ਵਿਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਿੱਥੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕੱਲੇ ਪਰਿਸਮਾਪਕ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਨਿਰਪੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼. ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਏ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼। ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ। ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ

ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਦੇ-ਕਦੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪੱਖ ਡੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਲਾਇਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਈ ਨੂੰ ਇਸ ਤੰਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਲਾਇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਨ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਰਿਸਮਾਪਕ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਭਟਕਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੋਰ ਵੀ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁੱਲ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇ ਵਿਕਰੀ ਰੁਪਏ 3,37,000 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੀ। ਨੰਦਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

106. ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਅਗਰਵਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ, ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਈ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

107. ਅਸੀਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1940 ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 15,16 ਅਤੇ 17 ਅਧੀਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ

ਹੈ ਕਿ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੈਰਾ 15 ਤੋਂ 18 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

108. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਨਾ ਸਿਰਫ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਹਨ।

109. ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਜੱਜ ਬੈਂਚ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 44, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਮੋਟਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 45 ਨੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ

ਬਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐੱਸ. ਆਰ. ਦਾਸ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੀ. ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" ਕੁੱਝ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 286 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਵਾਲ' ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ, ਕੁਝ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਅਤੇ "ਪੂਰੀ" ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਅਪਵਾਦ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰਃ (1) ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ; (2) ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ (3) ਅਦਾਲਤ ਸੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ, ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਦੇਖੋ ਯੰਗ ਵੀ. [ਐਲ ਆਰ 1944 ਕੇ ਬੀ 718 ਸੀ ਏ] ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਿਸਕਾਊਂਟ ਸਾਈਮਨ ਦੁਆਰਾ ਐਲ ਆਰ 1946 ਏ ਸੀ 163 ਵਿੱਚ ਪੀ.ਓ (169). ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਦਨ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [

ਸਟ੍ਰੀਟ ਟ੍ਰਾਮਵੇਜ਼ v. ਦੇਖੋ। ਲੰਡਨ ਕਾਊਂਟੀਕੌਂਸਲ [1898 ਏ. ਸੀ. 375] ਇਸ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਈ. ਰਾਈਟ ਨੇ ਰੈਂਡਕਲਿਫ v ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਰਿਬਲ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ [1939 ਏ. ਸੀ. 215 ਪੀ. 245] "

110. ਯੂ. ਪੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v. ਸਿੰਥੈਟਿਕਸ ਐਂਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 46, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

“40. ' 'ਇਨਕਿਊਰੀਆ' ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਲਾਪਰਵਾਹੀ'। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ ਦਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਘੂਰਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ' ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਜਾਣਤਾ ਵਿੱਚ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ. ਬ੍ਰਿਸਟਲ ਏਅਰਪਲੇਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [(1944) 1 ਕੇ ਬੀ 718: (1944) 2 ਸਾਰੇ ਈ ਆਰ 293])। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੈਸਰੀ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜਦੇਵਨ ਦੂਬੇ [(1962) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 558: ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1962 ਐੱਸ. ਸੀ. 83] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 46 ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਦੱਸਿਆ। ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਚ ਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੁੱਦੇ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

41. ਕੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਵਿਚਾਲੇ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨਾਂ ਨੇ ਨਜ਼ੀਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਬ-ਸਾਇਲੇਂਸ਼ਿਓ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਸਾਇਲੇਂਸ਼ਿਓ ਤੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਵਾਕਫ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।" (ਸਾਲਮੋਂਡ ਆਨ ਜੂਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ 12ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 153)। ਲੈਂਕਾਸਟਰ ਮੋਟਰ ਕੰਪਨੀ (ਲੰਡਨ) ਲਿਮਿਟਡ ਵਿ. ਬ੍ਰੇਮਿਥ ਲਿਮਿਟਡ [(1941) 1 ਕੇ ਬੀ 675, 677 : (1941) 2 ਸਾਰੇ ਈ ਆਰ 11] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬੰਨ੍ਹਨਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਮੁਨਿਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ. [(1989) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 101] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ, 'ਨਜ਼ੀਰਾਂ ਜੋ ਸਬ ਸਾਇਲੇਂਸ਼ਿਓ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ' । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨਾਜ਼ਾਇਜ਼ ਨਜ਼ੀਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਅਧਾਰ ਤਰਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸਦਾ ਬੰਨ੍ਹਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਾਰ 141 ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਨਿਆਂਇਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮੂਲ ਹਨ। ਪਰ ਜੋ ਨਿਰਣਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰੇਸ਼ੋ ਡਿਸੀਡੈਂਡੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਾ ਰਾਓ ਵਿਰੁੱਧ ਯੂਨੀਅਨ ਟੈਰੀਟਰੀ ਆਫ਼ ਪੌਂਡੀਚੇਰੀ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1967 ਐਸ ਸੀ 1480 : (1967) 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 650 : 20 ਐਸ ਟੀ ਸੀ 215] ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ, 'ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੰਨ੍ਹਨਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਰੇਸ਼ੋ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ' । ਕੋਈ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ

ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਜ਼ੀਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯਮ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਵਾਜਬ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਰੂੜਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

111. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੁੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਬਾਫਨਾ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ , ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ

" 19. ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮੰਗ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਇੱਕ ਮਹਿੰਗਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਹਿ-ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ ਨਿਯਮ ਸਖਤੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ। ਅਨੁਪਾਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਰਸਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਟੱਲ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਟੱਲ ਉਪਾਅ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰਿਅਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ।“

112. ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ। ਕਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ) ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ), 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉਪ-ਚੁੱਪ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

113. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਮਕੈਨੀਕਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

114. ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸੀ. ਬੁੱਧਰਾਜਾ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰ 48, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ

" 17 ..... ਕੀ ਸਾਲਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। .....

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

115. ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਰਾਮਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਏ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖੀ ਗਈਃ

" 5. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਉਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਵਾਰਡ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਭੇਜਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਈ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਾਲਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬਿਨਾਂ F ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਇੰਨਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਥਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹੜੀ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਮਾਮਲਾ ਚਰਚਾ. ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹਨ ਜੋ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ

ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਦਾਅਵਾ ਆਈਟਮ 1 ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈਃ ਇਹ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਕਲੇਮ ਆਈਟਮ 1 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਲੇਮ ਆਈਟਮ 1 ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

116. ਐੱਸ. ਬੀ. ਪੀ. ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਜੱਜ ਬੈਂਚ। ਪਟੇਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 50, ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਅਤੇ 8 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਹਨ।

117. ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀ. ਕੇ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਜੇ. ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀਃ

" 36. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ

ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ

37. ਇਹ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਸਾਲਸੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦਸ ਜਾਂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਪੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜੀ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਆਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਉਂਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਹੋਂਦ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਜਿਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ

ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਜ ਵੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲਡਵਿਨ [(1963) 2 ਸਾਰੇ ER 66: 1964 ਏਸੀ 40: (1963) 2 ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 935 (ਐਚ. ਐਲ.)] ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਤੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕੋਂਕਣ ਰੇਲ. [(2002) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 388] ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਆਦਰ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਆਦਰ ਨਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

118. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਤਹਿਤ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ 1996 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1940 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ' ਤੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

119. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ v. ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ" ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ

" ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ”

126. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ 'ਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

126.1 . ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਦਰਿਸ਼ਗੋਚਰਤਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗਾਂ-ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ-ਵਿਚਕਾਰ ਰਸਮੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੇ ਬਿਨਾਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਰਮਿਆਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਭਾਗ ਬਨਾਮ ਜੇਮਜ਼ ਵਰਗੀਜ਼ [ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਈ, ਜੇ.] ਉਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

126.2 . ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ।

126.3। ਤਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਧਾਰਾ ਸੀ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

126.4 . ਉੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ (ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਡੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

126.5 . ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਈ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਨ 'ਤੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਬਦਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

126.6 . ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਵਿਸ਼ੇ-ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਸੀ।

126.7 . ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋਣਾ।ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨਃ

(i) ਕੀ ਵਿਧਾਨਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ? ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ?

(ii) ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ?

(iii) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ; ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ?

ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (i) ਅਤੇ (ii) ਦਾ ਉੱਤਰ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (iii) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਾਰਜ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

120. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੱਤ ਵਿੱਚ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

121. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ)। ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ

ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ 1993 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਕੇਰਲਾ ਦਾ, ਇਰਰਿਗੇਸ਼ਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 1940 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਬੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ) ਨੂੰ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

122. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਨਾਲ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਬਣ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ "ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

123. ਅਸੀਂ ਪੀ. ਤੁਲਸੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਲਾਭਪ੍ਰਦ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਰਕਾਰ. ਏ. ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ 52. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈਃ

“14. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਚਾਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ, ਪਹਿਲੂ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 162 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਰ੍ਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣਗੇ। ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫਰਵਰੀ 1967 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1985 ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਲਾਭ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ

ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਕੁਚਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਹਾਲਾਂਕਿ "ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ" ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਤੇ 3 (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 10-2-1967 ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰੀ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ "।

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ]

124. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧਿਆਪਕ (ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ

ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ) ਐਕਟ, 1991 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਤੇ 3 (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਗੈਰ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

125. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਟੇਟ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

126. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਡੀ' ਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

ਸਿੱਟਾ:

127. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਈ ਐਂਟਰੀ 13 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ । ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ 12,13,14 ਅਤੇ 37 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 253। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ

ਐਕਟ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ।

(ii) ਜੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਗੋ (ਉੱਪਰ) ਤੋਂ ਜੀ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਰੀਨਗਰ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਉੱਪਰ)

(iii) ਕਿ ਕੇਰਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

128. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

129. ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਡੂੰਘੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼

ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate